

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr.

Een blad afzonderlijk, 15 centimen.
Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 18 NOVEMBER.

Indien de kiezers u den 26 oktober de meerderheid geven, dan zullen wij ons terug trekken en u de plaats overlaten met de verzekering van onzen plicht vervuld te hebben.

(Woorden van M. PERREAU in de zitting van den gemeente-raad van den 2° oktober 1875.)

Kamer.

De Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft zich gisteren onledig gehouden met het bespreken van het wetsontwerp tot herziening der wet op de hulpwoonplaatsen.

Zooals de wet heden bestaat, is het onderhouden der behoeftigen ten laste hunner geboortplaats, ten ware zij gedurende acht achtereenvolgende jaren in eene andere gemeente hadden verbleven en het gouvernement stelt heden, onder andere verbeteringen voor, de geboortplaats van dit onderhoud te ontlasten, zoodra de behoeftigen, gedurende vijf jaren in eene andere gemeente zullen zijn ingeschreven. Deze laatste plaats zou alsdan de hulpwoonplaats dier personen worden.

M. Lelièvre wilde dit tijdsverloop van vijf jaren nog inkrimpen tot op vier en M. Van Cromphout wilde het tot op twee jaren brengen. Deze laatste stelde zijn amendement voor als een maatregel, tegen het aanhoudend ontvolken onzer buitengemeenten ten gunste der steden.

M. Anspach verstand de zaak zoo niet; hij ziet in het wetsontwerp slechts een partijtwist en bevoordeling der katholieke buitengemeenten ten nadeele der liberale steden.

De brusselse burgemeester heeft misschien begrepen, dat het voor de hoofdstad wel wat naedeelig zou kunnen zijn, wanneer zij niet meer zoo als nu, een gedeelte harer armoede en ellenden, door volksontzedelijking veroorzaakt, op den nek der buitengemeenten kon laten drukken.

Op dit thema heeft M. Anspach een oppositie diskoers begonnen, dat hij heden moest voortzetten.

Gisteren woensdag heeft in de Kamer de onderzaking van M. Pirmez plaats gehad aangaande het verkoop van een aantal geweren in de omstreken van Charleroi.

Men weet wat er gebeurd was. Een aanzienlijk getal oorlogsgeweren zijn sedert eenigen tijd aan zeer geringen prijs verkocht geworden in de provincie Henegouwen en Namen en vooral te Charleroi. Een aantal verklieden hebben geweren gekocht aan den prijs van vier franken het stuk.

M. Pirmez, afgevaardigde van Charleroi, ziet daar een groot gevaar in.

De heer minister van financiën heeft geantwoord dat de verkochte geweren voortkomen uit den vreemde en dat de wet in België niet toelaat zulk verkoop te verbieden. Doch weldra zal het gouvernement een wetsontwerp aanbieden om alle gevaren te voorkomen welke uit den tegenwoordigen toestand zouden kunnen voortspuiten.

Na deze uitleggingen is het incident gesloten geworden.

KAMER

van **Volksvertegenwoordigers.**

VOORZITTERSCHAP VAN M. THIBAUT,
Zitting van 16 november.

M. DE VOORZITTER geeft mededeeling aan de Kamer, van het overlijden van M. E. Van den Peereboom, gewezen voorzitter der Kamer.

M. PETY legt het verslag neer over het budget van buitenlandsche zaken, voor 1876.

M. D'ASPREMONT legt twee wetsontwerpen neer tot goedkeuring der traktementen, gesloten met Duitsland & Chili, tot vrijwaring der fabriekmerken.

Aan het dagorde heeft men de beraadslaging over het wetsontwerp tot herziening der wet op de hulpwoonplaatsen.

M. DE VOORZITTER geeft lezing van verschillende amendementen, voorgesteld door MM. Anspach en Funck.

M. REYNAERT geeft uitlegging over de amendementen door hem aangeboden. Krachtens het eerste zijner amendementen zou elk meerderjarig of meerderjarig verklaarde persoon zijne hulpwoonplaats hebben in de gemeente, door zijnen vader of zijne moeder bewoond, op het oogenblik zijner geboorte.

Indien de vader of moeder alsdan in België niet woonden, of indien men hunne woonplaats niet zou kunnen ontdekken, zou de gemeente waar de meerderjarige behoeftige geboren is, zijne hulpwoonplaats zijn. Nogtans, indien de vader of de moeder, op het tijdstip der meerderjarigheid of meerderjarigverklaring van het kind, eene andere woonplaats zouden hebben, dan die welke voorzien is in het voorgaande, zal die woonplaats de hunne blijven tot dat zij zelve of eene andere zal genomen hebben, zonder dat dit echter de toepassing wegneemt van het artikel 6 van het ontwerp, indien de ouders zich in het geval bevinden, door dit artikel voorzien.

De vondelingen, van onbekende ouders geboren, de verlatene kinderen, de weezen, de zinneloozen,

stom-dooven en blinden hebben hunne hulpwoonplaatsen in de gemeente waar zij gevonden werden. Hunne onderhoudskosten zouden voor een derde ten laste der provincie zijn waarin de hulpwoonplaats gelegen is en voor een derde ten laste van den Staat.

M. VAN CROMPHOUT stelt wijzigingen voor, strekkende tot het te keer gaan aan de verhuizing der landlieden naar de steden. Hij legt een amendement neer waarin het gewone tijdsverloop tot bepaling der hulpwoonplaats tot op twee jaren wordt verminderd en waarbij de gemeenten van waar men vertrekt, in sommige gevallen ontheven worden van de lasten, hen opgelegd door de wet van 1845.

Dit amendement wordt ondersteund.
M. LELIÈVRE keurt het wetsontwerp goed; hetzelfde verbeterd de wetgeving van 1845. Spreker stelt voor het tijdsverloop voor het bepalen van de hulpwoonplaats, slechts te verminderen tot op 4 jaren.

M. THONISSEN. Het wetsontwerp bevat een onderscheid, aangaande het tijdsverloop van vijf jaren, voor de militairen en onder-officieren; het bepaalt dat de garnizoensjaren niet meegerekend worden; maar waar zal dan de wettelijke woonplaats van den militair zijn?

De redenaar denkt dat de hulpwoonplaats der milicianen, zoolang zij onder de wapens zijn, diegene moet blijven waar zij gewoon hebben.

M. ANSPACH. Het wetsontwerp bevat eene onrechtvaardigheid, ten nadeele der groote steden en ten gunste der buitengemeenten. Spreker keurt het amendement van M. Cromphout af en zegt dat het ontwerp van het gouvernement, onder bestuurlijk oogpunt onvolmaakt is. De wet van 1845 had het tijdsverloop voor het bepalen van de hulpwoonplaats op 8 jaren gesteld en heden wil men de buitenlieden in staat stellen, op hunne gemeenten verzekeringsmaatschappijen tegen de armoede te stichten en ze in de groote steden over te planten. En dat wil M. Anspach niet.

Het wetsontwerp is eene partijwet; (Ho!) het veroordeelt de groote steden ten gunste der buitengemeenten. Men wil de buitengemeenten, die katholiek zijn, ontlasten, en de groote steden, die liberaal zijn, belasten. (Men lacht, rechts)

M. DE LANTSHEERE legt een amendement aan het wetsontwerp neer, betreffende de zinneloozen.

M. DE VOORZITTER herinnert de leden dat het uur der zitting op 2 ure is gesteld, en dat indien het nog gebeurt dat er zoo weinig leden bij de opening der zitting aanwezig zijn, hij zich verplicht zal achten eene aanspraak te doen.

M. Anspach zal heden voortspreeken.
De zitting wordt ten 4 3/4 ure geheven.

Men leest in het *Journal de Bruxelles*: Verschillende dagbladen hebben aangekondigd, dat het duitsch gouvernement zich tot ons staatsbestuur zou gewend hebben, ten einde dit laatste aan te raden, in de handen van den staat de exploitatie van al de belgische spoorwegen te vereenigen. Men heeft zelfs de bewering vooruitgezet als zouden er desaangaande notas gewisseld zijn.

Wij zijn in staat te bevestigen dat het belgisch gouvernement geene hoegenaemde nota, betrekkelijk dit of eenig ander vraagpunt, heeft ontvangen.

Brieven uit Rome ontvangen, melden dat onze nieuwe minister bij den H. Stoel, M. de baron d'Anethan, aan den H. Vader zijne geloofsbrieven heeft overhandigd.

De Paus-Koning heeft hem op de welwillendste wijze ontvangen en de vurigste genegenheid te kennen gegeven voor den koning en voor België.

Zinspelende op zijne laatste aanspraak tot de belgische beëvaarders, zegde Z. H., dat men zich ten onrechte had verontrust en zijne woorden verkeerd had uitgelegd, door er gevolgtrekkingen uit af te leiden, welke de H. Vader niet aanneemt.

Bulletijn der vervolging.

De leden van den gemeente-raad van Munster, die een adres van gelukwensching hadden gezonden aan den bisschop van Metz, ter gelegenheid van zijn jubelfeest, zijn veroordeeld tot elke eene boete van dertig mark. De *Kölnische Volkszeitung* drukt de vrees uit dat het gouvernement weldra het katholiek seminarie van Keulen zal sluiten.

Het gouvernement heeft den opper-voorzitter der provincie Hessen, M. von Bodelschwingh, van zijne functien ontslagen, omdat hij zoo het schijnt geene iever genoeg aan den dag legt in het uitvoeren van den *beschavenden strijd*.

Sedert het vertrek van den bisschop van Limburg zijn zijne meubelen in beslag genomen. De redacteur van de *Greizer Zeitung*, M. Neuenhalm, is wegens drukpersovertredingen veroordeeld tot een jaar en negen maanden gevangenis. M. Taube, der *Germania*, die zich in voorloopige gevangenschap bevindt, heeft zijne vrijstelling onder borgtocht gevraagd. De justitie heeft die borgtocht op de overgrootte som van 30,000 mark bepaald.

Sterfgeval.

M. Hendrik Van Herckenrode, lid van den gemeente-raad, is gisteren te Tongeren overleden in den ouderdom van 58 jaren.

De plechtige lijkdienst zal plaats hebben in de St-Jans kerk, morgen vrijdag, om 11 uren.

De personen die een abonnement aan den Postrijder nemen voor het jaar 1876, zullen het blad gratis ontvangen van den dag hunner inschrijving tot nieuwjaar.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 452 paarden, 262 koeien, 25 kalveren, 505 schapen, 151 vette varkens, en 112 magere markens.

De doctoor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn den 5 en den 4 december in het *hôtel de l'Europe* van 8 uren tot middag. In het oogzieken gesticht den 5 december van 2 tot 4 uren.

Specialiteit van Portlandsche en Romeinsche Cement. Kwaliteit en prijs volgens het werk. Blaton, 120, Troonstraat, of in de entrepots Koolkaai, 52, te Molenbeek en Pavilloonstraat, 2 te Schaerbeek.

L'Indicateur breveté des chemins de fer pour le mois de **Novembre** est en vente chez M. COLLÉE, libraire, Grand'Place, 51, à Tongres. — Prix avec carte: 25 centimes.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Luik, 15 november:

Gisteren bereikte het getal dooden, na de ramp in de mijn van Maribaye, te Seraing, gevonden, reeds het getal 48. De opruimingswerken daren voort.

— Men schrijft uit Verviers 15 november:

Eergisteren maanen kwam een bedelaar in den winkel van M. Schmidt-Dolne, koopman, op de Eikenbrug, alhier, ten einde eene aalmoes te vragen. De winkeljuffer weigerde hem iets te geven, doch buiten gekomen greep de bedelaar eenen kassei dien hij in de spiegelruit der vitrien wierp. De ruit ter waarde van 400 fr. was gansch in stukken, de bedelaar is aangehouden.

— Dezer dagen stortte te Landen door den hevigen storm, het dak in eener schuur, toebehoorende aan den landbouwer G. Parent. Ongelukkig bevond zich de veertienjarige dochter van dezen laatste in de schuur en het arme meisje werd onder de puinhoopen vermorzeld. De dood was oogenblikkelijk. Dienzeldigen dag geraakte een werkman der statie van Landen, A. Buzy genaamd, met zijnen voet tusschen eenen exentriek en eene spoorwegrail; een voorbij rijdende trein sneed hem letterlijk het been af. De ongelukkige werkman bezweek weldra aan die ijsselijke vermingking.

— Het drama verleden donderdag avond gebeurd in de woning der echtelingen Wouters, in de herberg *la Cloche des Minimes*, 46, Minimenstraat, en waarvan wij in ons vorig nummer spraken, veroorzaakt voortdurend een diepen indruk in die volkrijke wijk. Vrouw Neels, heden wed' Wouters en haar zoon bevinden zich nog altijd in het Sint Pieters-gasthuis. De wonden door deze personen bekomen in de worsteling veroorzaakt door den man, welke haar met zijn leven zelfs bezocht, zijn gelukkig niet zeer erg en het zou onmogelijk zijn de wanhoop dezer lieden te schetsen, over hetgeen er is gebeurd. De ongelukkige jongeling, die bij het verdedigen van zijn leven en dat zijner moeder den dood van den aanvaller heeft veroorzaakt, is niet aangehouden en men veronderstelt dat het gerecht hem niet aansprekelijk zal maken voor eenen manslag in dergelijke omstandigheden gepleegd.

— Men schrijft uit Kortrijk, 15 november:

Dezer dagen had op het belgisch grondgebied in de nabijheid van Kortrijk een tweegevecht plaats tusschen M. Mallet, redacteur van het dagblad *la Sarthe* en M. Morvan, redacteur der *Republique de la Sarthe*. Na vier herhaalde aanvallen met den degen werd M. Mallet aan de rechterzijde gewond; de getuigen verklaarden... de eer voldaan!

— Het *Journal de Courtrai* geeft zijn verontwaardiging te kennen, over het schandig gedrag van eenige doktrinaires, tijdens de lijkplechtigheden van M. C. Berlemont, in de St-Maartenskerk te Kortrijk. Die heeren zouden zich niet geschaamd hebben, gedurende de konsekratie der mis, met den hoed op het hoofd te wandelen. En zulke partij durft zich nog beroemen op haren eerbied voor den godsdienst!

— Men schrijft uit Antwerpen:

Het slecht weer dat sedert enige dagen boven onze stad en omstreken woedt, is zondag nog in hevigheid toegenomen. Er is overvloedig veel regen gevallen, zeer sterke rukwinden maakten het verkeer op de straat gevaarlijk daar elk oogenblik dakpannen werden afgerukt en vensterruiten verbrijzeld. Ook zijn er verscheidene schouwen afgeslagen, te weten op de Oude Vaartplaats, in de Kloosterstraat, de Korte Nieuwstraat, enz. De schelde was zeer onstuimig; bij hooge tij is het water tot dicht bij de tweede rij boomen gerezen. Er was veel volk aan de Werf, ofschoon de wind zoo sterk was dat men zich met moeite kon recht houden. Slechts eenige kleine schepen lagen op de reede; onnodig te zeggen dat deze sterk tegen de golven te worstelen hadden. De overzetboot had het ook niet gemakkelijk, de hooge tij en de buitengewone woezigheid

van het water maakten de aanlegging tegen de kaai zeer gevaarlijk. Een telegram uit Vlissingen, gisteren namiddag ten 4-20 op het loodshuis ontvangen, meldt dat er aldaar een sterk tempeest uit het Zuid-westen waait, en dat er sedert 's-morgens 11 uur 50 minuten geene enkele aankomst gesignaleerd was. Tot nu toe hebben wij van gene ongelukken gehoord. Van de St-Joriskerk is een steenen kruis door den wind afgerukt, zonder ongelukken te veroorzaken. Eene oude vrouw, die gisteren namiddag, in de herbergen en bijzondere huizen aan de werf, gazetten bestelde, is door den wind meegeslept en zou in het water gevallen zijn, zonder de tijdige hulp van twee voorbijgangers: de vrouw, die ten minste 70 jaar oud is, was geheel buiten adem op het oogenblik dat men haar vast greep. Eenige reizigers, waaronder verscheidene dames, die gisteren namiddag met den trein van 't Land van Waas het Vlaamsch hoofd aankwamen, durfden het niet wagen de Schelde over te varen, ter oorzaak van het slecht weder. Zij zijn met den volgenden trein naar Gent teruggekeerd.

— Men meldt ons uit Schilde: In den nacht van 12 tot 15 dezer, werd de vrouw van Petrus Asselberghs, werkmán, wonende te Schilde, een grooten schrik aangejaagd door een geweeschot, dat op den weg, voor hare woning gelost werd, alsook door het breken eener vensterruit, onmiddellijk na het schot. Vrouw Asselberghs, die op dit oogenblik alleen met haar klein kindje thuis was, dewijl haar man, die te Wijpegem werkt, slechts eenmaal per week thuis komt, verloor zich vol angst in het bed en dook onder het dekfel weg. Een oogenblik later meende zij geuitel aan de vensterluiken te hooren. Zij beelde zich in dat er dieven in huis drongen, sprong uit het bed, ontstak licht en begaf zich naar het venster. Toen zag zij dat een persoon zijne twee vingers door eene opening in de vensterluiken stak, ten einde dezelve te openen. Vrouw Asselberghs greep den stoelhaak en sloeg er mee op de vingers van den indringer, die zich haast dezelve terug te trekken. Nadat de eerste schrik verdwenen was, bestaltte vrouw Asselberghs dat er dwars door de vensterluiken en de ruiten geschoten was en dat de kogel in den muur was gedrongen, dicht bij de plaats waar zij met haar kindje eene schuilplaats bezocht had. Er is een onderzoek gedaan, maar tot nu toe is men er niet in gelukt den plichtige te ontdekken. De oorzaak van dien nachtelijken aanval is niet gekend. Asselberghs bewoont een zeer klein huisje, dicht tegen het bosch. De opzoekingen worden voortgezet.

BUITENLAND.

Frankrijk.

De *Bien public*, van Tarbes meldt, dat verleden zaterdag een hevige brand ontstaan is te Lourdes, in het hotel naast de grot, dat bijzonder ten gebuik der beoefenaars diende. Ondanks den iever en de zelsopoffering van het garnizoen, de pompiers en de inwoners der stad, is het hotel, dat nog maar sedert een jaar gebouwd was, de prooi der vlammen geworden.

De dagbladen ontvangen berichten uit al de steden van het zuiden van Frankrijk over de stormen welke aldaar in de laatste dagen gewoed hebben en min of meer erge ongevallen welke daarbij hebben plaats gehad. De wind heeft op verschillende punten groote schade veroorzaakt en de aanhoudende regen doet de rivieren zwellen, zoodanig dat men voor nieuwe overstromingen beducht is.

't Is reeds langen tijd dat de 1^e kamer der burgerlijke rechtbank van de Seine zich bezig houdt met de geschillen, opgerezen tusschen de gewezen koningin van Spanje en de leveraars harer tafel, die klagen door haar niet betaald te zijn. Zij eischen verscheidene sommen, samen 27,000 fr. behoorende. Blanchard, kok der gewezen koningin had met deze een akkoord voor hare tafel tegen 12 fr. per hoofd en per dag, en moest tegenover de leveraars verantwoordelijk blijven. De gewezen koningin steunde zich op die schikking om te weerstaan aan de eischen der leveraars. Dezen hebben gevraagd dat de gewezen koningin, die zich op deze schikking tusschen haar en haren knecht beriep, gehouden werd te onder eed te bevestigen. Zaterdag heeft de gewezen koningin Isabella den haar opgelegden eed afgelegd. De schuldeischers zijn zeer in verlegenheid, aangezien de kok Blanchard de vlucht heeft genomen, zonder hen te betalen.

— Parijs, 15 november.

De hevige stormwind welke dezer dagen te Parijs heeft gewoed, heeft volgens het *Bulletin Français* de volgende schade veroorzaakt: Omrent 10,000 schouwen zijn afgeworpen, 160 daken zijn beschadigd, 30,000 ruiten gebroken, 1000 staketsels omvergewaaid en 200 boomen gebroken of uitgerukt. Het totaal der schade zal voor de drie dagen dat het tempeest geduurd heeft, 300,000 frank bedragen.

Te Boulogne heeft het onweer groote schade aangericht vooral aan den weerdam. De deuren van het magazijn der redbooten werden door de baren stuk geslagen zelfs is de romp van het gezonden vaartuig *Ramker* diechter naar den oever gedreven.